

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 21 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Marciniak

Protokolant: st. sekr. sąd. Paulina Kurowiak

po rozpoznaniu, na rozprawie w dniu 7 października 2016 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa: **(...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w B.**

przeciwko: „**Skład (...), (...) oraz Środków do Produkcji Rolnej – (...) spółka jawna w W.**

o zapłatę

- zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 400 000 zł (czteryście tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, zastrzegając pozwanemu prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonej w W., dla której Sąd Rejonowy w Słupcy Wydział IV Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) i na której ustanowiona jest na rzecz powoda hipoteka umowna zwykła na kwotę 800.000 zł,
- oddala powództwo w pozostałym zakresie,
- zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 16.072,27 zł (szesnaście tysięcy siedemdziesiąt dwa złote i 27/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

/-/ SSO Piotr Marciniak

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do Sądu Okręgowego w Katowicach w dniu 16 marca 2016 r. powód – (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w B. domagał się wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i orzeczenia nim, aby pozwany – „Skład (...), (...) oraz Środków do Produkcji Rolnej – T.” spółka jawna z siedzibą w W. zapłacił na jego rzecz kwotę 400.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 19 stycznia 2016 r. nabył w drodze cesji od Banku (...) S.A. w W. wierzytelności przysługujące tejże spółce wobec pozwanego, opiewającą w dacie cesji na łączną kwotę 1.202.511,74 zł i obejmującą należności wynikające z umowy nr (...) pożyczki w złotych dla klientów instytucjonalnych, zabezpieczonej hipoteką z dnia 28 grudnia 2006 r. wraz z wszelkimi związanymi z nimi prawami, w tym należnościami ubocznymi.

Następnie powód wskazał, iż wierzytelność objęta żądaniem pozwu wynika z wyżej wskazanej umowy pożyczki, której zabezpieczeniem jest hipoteka umowna zwykła w wysokości 800.000 zł oraz hipoteka umowna kaucyjna w wysokości 400.000 zł na nieruchomości położonej w W., dla której Sąd Rejonowy w Słupcy Wydział IV Ksiąg wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...). Ponadto powód podał, iż w dniu 1 lipca 2010 r. poprzednik prawny cedenta wystawił Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr KT/50/01/07/2010, w którym stwierdzona została należność na łączną kwotę 845.732,36 zł i któremu w dniu 9 sierpnia 2010 r. została nadana klauzula wykonalności. W oparciu o powyższy tytuł

wykonawczy, z wniosku cedenta, prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słupcy A. K. pod sygn. akt KM 1710/10. Podkreślił, iż po cesji skierował do Sądu Rejonowego w Słupcy wniosek o wpis, poprzez zmianę wierzyciela hipotecznego, który wpis został dokonany w dniu 15 lutego 2016 r., a nadto zawiadomił pozwanego o zmianie wierzyciela, jednocześnie wzywając go do zapłaty objętej cesją należności w terminie do 28 stycznia 2016 r., czego pozwany nie uczynił.

Ponadto powód zaznaczył, iż w niniejszym postępowaniu dochodzi od pozwanego części objętej cesją wierzytelności tj. kwoty 400.000 zł, z tytułu kapitału wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.

W dniu 24 marca 2016 r. Sąd Okręgowy w Katowicach XIV Wydział Gospodarczy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił roszczenie pozwu w całości.

Odpis powyższego orzeczenia doręczono pozwanemu w dniu 19 kwietnia 2016 r.

W dniu 4 maja 2016 r. pozwany złożył sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 24 marca 2016 r., zaskarżając go w całości oraz wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Ponadto przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy pozwany podniósł zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu Okręgowego w Katowicach.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany zakwestionował wysokość wierzytelności nabytej przez powoda w drodze cesji wskazując, iż nie jest ona poparta żadnym aktualnym dokumentem, bądź szczegółowym wyliczeniem. Ponadto pozwany zaprzeczył wskazanej przez powoda wysokości zadłużenia zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. Podniósł, iż umowę przelewu wierzytelności uznać należy za nieskuteczną, albowiem została ona zawarta bez zgody pozwanego.

Następnie pozwany podniósł zarzut przedawniania roszczeń powoda. Wskazał, że wierzytelność stanowiące przedmiot niniejszego sporu związana jest z udzielonym przez bank w ramach jego działalności kredytem, zatem w oparciu o art. 118 k.c. termin przedawnienia roszczeń z tej umowy wynosił 3 lata. Strona pozwana zaznaczyła, że termin przedawnienia nie uległ przerwaniu z uwagi na wystawiony przez bank (...), albowiem tytuł ten nie został wymieniony w art. 125 k.c. W związku z powyższym pozwany wskazał, że wierzytelność nabyta przez powoda uległa przedawnieniu z upływem 3 lat od 30-dniowego okresu wypowiedzenia, wskazanego w oświadczeniu o wypowiedzeniu przez bank umowy pożyczki z dnia 19 maja 2010 r.

Postanowieniem z dnia 6 czerwca 2016 r. Sąd Okręgowy w Katowicach Wydział XIV Gospodarczy stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i sprawę przekazał według właściwości do Wydziału Gospodarczego Sądu Okręgowego w Poznaniu.

W piśmie datowanym na dzień 28 lipca 2016 r. powód, na wypadek uznania przez Sąd, że pozwany nie odpowiada względem niego jako dłużnik osobisty lecz wyłącznie jako dłużnik rzeczowy z tytułu hipoteki umownej wniósł o uwzględnienie powództwa z jednoczesnym zastrzeżeniem pozwanemu prawa powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do nieruchomości położonej w W., dla której Sąd Rejonowy w Słupcy prowadzi księgę wieczystą nr KW (...).

Ponadto powód wskazał, iż wbrew twierdzeniom pozwanego dla swej skuteczności umowa przelewu wierzytelności nie wymagała zgody pozwanego. Niezależnie od powyższego podał, iż zgodę taką pozwany wyraził w § 11 umowy pożyczki z dnia 28 grudnia 2006 r. Odnosząc się zaś do podniesionego zarzutu przedawnienia roszczeń powód wskazał, iż termin przedawnienia uległ przerwaniu poprzez wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego i opatrzenie go klauzulą wykonalności oraz złożeniu wniosku o wszczęcie egzekucji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 grudnia 2006 r. pozwany zawarł z Bankiem (...) S.A. w W. (dalej także jako „pożyczkodawca”) umowę nr (...) pożyczki w złotych dla klientów instytucjonalnych zabezpieczonej hipoteką.

Na mocy powyższej umowy Bank (...) S.A. w W. udzielił pozwanemu pożyczki w kwocie 800.000 zł na okres od dnia 29 grudnia 2006 r. do dnia 28 grudnia 2021 r. Pozwany zaś zobowiązał się dokonać spłaty pożyczki w 180 równych ratach miesięcznych w kwocie 4.440 zł, płatnych na koniec każdego miesiąca.

Zabezpieczeniem spłaty pożyczki miała być m. in. hipoteka zwykła w kwocie 800.000 zł oraz hipoteka kaucyjna zabezpieczająca spłatę odsetek umownych i kosztów ubocznych do kwoty 400.000 zł, wpisana na rzecz pożyczkodawcy na nieruchomości stanowiącej własność pożyczkobiorcy, położonej w W. dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...) przez Sąd Rejonowy w Słupcy Wydział Ksiąg Wieczystych.

W § 11 przedmiotowej umowy pozwany wyraził zgodę na dokonanie przez pożyczkodawcę sprzedaży wierzytelności wynikającej z omawianej umowy.

Ponadto w § 12 ust. 1 strony umowy pożyczki ustaliły, iż w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielenia pożyczki nie zostały przez pożyczkobiorcę dotrzymane lub w przypadku utraty zdolności kredytowej przez pozwanego, pożyczkodawca mógł m. in. wypowiedzieć umowę. Okres wypowiedzenia umowy wynosił 30 dni (§ 12 ust. 2 umowy).

Pozwany ustanowił na rzecz pożyczkodawcy zabezpieczenia wskazane w umowie pożyczki.

Z uwagi na niewywiązywanie się przez pozwanego z warunków umowy, pożyczkodawca złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy.

Następnie, w dniu 1 lipca 2010 r. pożyczkodawca wystawił Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr KT/50/01/07/2010, w którym stwierdził, że w jego księgach figuruje wymagalne zadłużenie pozwanego, powstałe z tytułu umowy pożyczki nr (...) zawartej w dniu 28 grudnia 2006 r. w wysokości 845.732,36 zł, w tym w wysokości 720.080 zł z tytułu niespłaconego kapitału.

Postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2010 r., wydanym w sprawie o sygn. akt I Co 1186/10, Sąd Rejonowy w Słupcy Wydział I Cywilny nadał klauzulę wykonalności wyżej wskazanemu Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu.

Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego pożyczkodawca wszczął postępowanie egzekucyjne, które prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Słupcy A. K., pod sygn. akt KM 1710/10.

W dniu 29 lutego 2016 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Słupcy A. K., na wniosek wierzyciela, zawiesiła wyżej wskazane postępowanie egzekucyjne.

Okoliczności bezsporne, a nadto dowody: umowa nr (...)/4000z dnia 28 grudnia 2006 r. (k. 56-59 akt), kserokopia Bankowego Tytułu Egzekucyjnego nr KT/50/01/07/2010 z dnia 1 lipca 2010 r. (k. 60 akt), kserokopia odpisu postanowienia Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 9 sierpnia 2010 r. sygn. akt I Co 1186/10 (k. 60v-61 akt), postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słupcy A. K. z dnia 10 lutego 2015 r. sygn. akt KM 1710/10 (k. 62 akt), odpis postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Słupcy A. K. z dnia 29 lutego 2016 r. sygn. akt KM 1710/10 (k. 125 akt).

Od dnia 30 kwietnia 2015 r. Bank (...) S.A. w W. działa pod (...) Bank (...) S.A.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: odpis pełny z (...) Banku (...) S.A. w W. (k. 22-43 akt).

W dniu 19 stycznia 2016 r. powód zawarł z Bankiem (...) S.A. w W. umowę cesji wierzytelności na mocy której, ten ostatni przelał na powoda wierzytelności wskazane w załączniku 1 do umowy i wszelkie zabezpieczenia wskazane w tym załączniku, pod warunkiem zapłaty ceny sprzedaży.

Przedmiotem powyższej umowy była m. in. wierzytelność wynikająca z umowy kredytu nr (...). Na dzień 31 grudnia 2015 r. wierzytelność Banku (...) S.A. w W. z tytułu wyżej wskazanej umowy kredytu wynosiła 640.880 zł tytułem niespłaconego kapitału, 561.341,74 zł tytułem odsetek od niespłaconego kapitału oraz 290 zł tytułem kosztów windykacji.

Powód uiszczył na rzecz Banku (...) S.A. w W. wskazaną w umowie z dnia 19 stycznia 2016 r. cenę sprzedaży.

Po zawarciu przedmiotowej umowy cesji powód skierował do Sądu Rejonowego w Słupcy wniosek o dokonanie wpisu w dziale IV księgi wieczystej nr KW (...), poprzez zmianę wpisanego tam wierzyciela hipotecznego z pożyczkodawcy na powoda. Sąd Rejonowy w Słupcy dokonał wpisu powoda jako wierzyciela hipotecznego, zgodnie z wnioskiem w dniu 15 lutego 2016 r.

Dowód: umowa przelewu wierzytelności z dnia 19 stycznia 2016 r. wraz z załącznikami (k. 11-20 akt), oświadczenie z dnia 19 stycznia 2016 r. (k. 21 akt), wydruk z księgi wieczystej nr KW (...) (k. 64-69 akt), zawiadomienie Sądu Rejonowego w Słupcy z dnia 15 lutego 2016 r. (k. 70-71 akt).

Pismem z dnia 21 stycznia 2016 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 1.202.511,74 zł wraz z dalszymi odsetkami, z tytułu zobowiązania z umowy nr (...), w terminie 7 dni.

Jednocześnie powód powiadomił pozwanego o zawarciu z Bankiem (...) S.A. umowy cesji wierzytelności, obejmującej wierzytelność dochodzoną w przedmiotowym postępowaniu.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 21 stycznia 2016 r. (k. 72 akt), pismo powoda z dnia 21 stycznia 2016 r. (k. 74 akt), wyciąg z książki nadawczej powoda (k. 75-76 akt).

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie wskazanych powyżej dokumentów urzędowych i prywatnych oraz nie kwestionowanych twierdzeń stron. Powyższe dokumenty Sąd uznał za wiarygodne, jednocześnie przyznając im pełną moc dowodową. Nie były one kwestionowane przez strony, a Sąd nie znalazł również żadnych podstaw, aby zakwestionować je z urzędu. Jako dokumenty prywatne stanowiły one dowód tego, że osoba, która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc). Sąd uznał też za całkowicie wiarygodne dokumenty urzędowe, które stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 § 1 kpc).

Na rozprawie w dniu 7 października Sąd oddalił wniosek pozwanego o sprawdzenie wartości przedmiotu sporu. W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do sprawdzenia określonej przez powoda wartości przedmiotu sporu. Zauważyć należy, że w złożonym sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany nie zakwestionował skutecznie, iż wierzytelność powoda wynosi przynajmniej kwotę 400.000 zł. Wskazał jedynie, że z uwagi na możliwość i prawdopodobieństwo rozszerzenia powództwa wnosi o przedstawienie przez powoda szczegółowego wyliczenia wysokości wierzytelności nabytej w drodze cesji. Zdaniem Sądu, możliwość dochodzenia pozostałej części wierzytelności przez powoda nie stanowi podstawy do sprawdzenia wartości przedmiotu sporu.

Sąd zważył, co następuje:

W przedmiotowym postępowaniu powód dochodził od pozwanego zapłaty należności z tytułu umowy pożyczki zawartej przez pozwanego z Bankiem (...) S.A. Wierzytelności z tytułu umowy pożyczki Bank (...) S.A. (wcześniej: Bank (...) S.A.) przelał na rzecz powoda. Zawarcie umowy cesji pomiędzy powodem a Bank (...) S.A. w dniu 19 stycznia 2016 r. było okolicznością bezsporną w sprawie.

Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

Pozwany nie podważył cause przelewów dokonanych w oparciu o umowę cesji z dnia 19 stycznia 2016 r., natomiast z treści tej umowy wynika jednoznacznie, że Bank (...) S.A. przeniósł na powoda wierzytelności, które mu przysługiwały wobec pozwanego z tytułu wspomnianej umowy pożyczki, pod warunkiem zapłaty wynagrodzenia. Spełnienie warunku zapłaty wynagrodzenia przewidzianego w umowie cesji zostało potwierdzone w oświadczeniu prokurentów banku (...). W analizowanym przypadku mamy zatem do czynienia z kauzą – causa obligandi vel acquirendi.

Trudno uznać także, że przedmiotowa umowa przelewu nie zawiera istotnych postanowień – wszak wskazuje ona wierzytelności będące przedmiotem przelewu (zał. nr 1), cedenta (Bank (...) S.A.), cesjonariusza (powoda) i dłużnika (pозwanego).

Ponadto strona pozwana nie powoływała się na zaistnienie żadnego z wyjątków dopuszczalności cesji. Natomiast przelew wierzytelności z tytułu umowy pożyczki, bądź kredytu nie zakazują szczególne normy prawne. Nie była taka cesja również - zdaniem Sądu - sprzeczna z właściwością zobowiązania (por. Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania – część ogólna, Warszawa 2006, s. 358).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany podniósł, iż pożyczkodawca nie posiadał zgody na zawarcie umowy cesji, jednakże obecnie brak jest normy prawnej, która obligowałaby go do uzyskania takiej zgody. Niezależnie od powyższego, nie mogło umknąć uwadze Sądu, iż w § 11 umowy pożyczki pozwany wyraził zgodę na dokonanie przez pożyczkodawcę sprzedaży wierzytelności wynikającej z omawianej umowy pożyczki (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2015 r., sygn. akt II CSK 848/14).

Ponadto pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczeń dochodzonych przez powoda. Uzasadniając przedmiotowy zarzut pozwany wskazał, iż termin przedawnienia tych roszczeń wynosił trzy lata, albowiem są to roszczenia powstałe w związku z prowadzoną przez bank działalnością gospodarczą. Strona pozwana zaznaczyła, że termin przedawnienia nie uległ przerwaniu z uwagi na wystawiony przez bank (...), ani też nadanie mu klauzuli wykonalności, albowiem tytuł ten nie został wymieniony w art. 125 k.c.

Odnosząc się do podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia powód wskazał, iż do przedawnienia roszczeń nie doszło z uwagi na przerwanie biegu tego terminu przez pierwotnego wierzyciela, na skutek wystawienia bankowego tytułu wykonawczego i opatrzenia go klauzulą wykonalności oraz złożeniu wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

W ocenie Sądu należało zgodzić się z pozwanym, iż wierzytelność dochodzona przez powoda od pozwanego jako dłużnika osobistego ulegała przedawnieniu. Tutejszy Sąd podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 czerwca 2016 r., sygn. akt III CZP 29/16, w której Sąd ten wskazał, iż nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.) Zgodnie z powołaną wyżej uchwałą nabywca wierzytelności nie będący bankiem nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo. Czynność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca wierzytelności nie będący bankiem, nawet jeżeli nabycie nastąpiło po umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. i rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia w stosunku do banku na nowo, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem. Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego jako czynności

wierzyciela – banku prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy nie będącego bankiem. Nietrafne przy tym jest stanowisko pełnomocnika powoda podniesione na rozprawie w dniu 7 października 2016 r., że pogląd ten prowadzić będzie do absurdalnych sytuacji, gdyby powód chciał aktualnie przelać wierzytelność z powrotem na rzecz banku. Ewentualny kolejny przelew nie będzie wpływał na kwestię terminu przedawnienia, bank bowiem wówczas nabędzie wierzytelność już przedawnioną i nie dojdzie do przekwalifikowania roszczenia na roszczenie nieprzedawnione.

W konsekwencji powyższego, przyjąć trzeba, iż roszczenie powoda uległo przedawnieniu po upływie trzech lat od momentu rozwiązania umowy pożyczki, po upływie okresu wypowiedzenia. W przedmiotowym postępowaniu nie zostało wykazane w jakiej dacie nastąpiło wypowiedzenie umowy pożyczki, jednakże z całą pewnością miało to miejsce przed wystawieniem bankowego tytułu egzekucyjnego, a zatem przed dniem 1 lipca 2010 r. Z powyższego wywieść można, iż już przed dniem 1 lipca 2013 r. wierzytelność stanowiąca przedmiot niniejszego sporu uległa przedawnieniu.

W sytuacji uznania, iż zobowiązanie pozwanego jako dłużnika osobistego uległo przedawnieniu, powód wniósł o zasądzenie kwoty dochodzonej pozwem od pozwanego z ograniczeniem jego odpowiedzialności do nieruchomości położonej w W., dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Tym samym, strona powodowa żądanie swoje oparła na podstawie art. 65 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (dalej także jako „u.k.w.h.”), tj. na odpowiedzialności rzeczowej pozwanego, wynikającej z faktu, że na nieruchomości pozwanego położonej w miejscowości W. ustanowiona jest hipoteka zwykła oraz hipoteka kaucyjna.

W związku z nowelizacją przepisów ustawy o księgach wieczystych i hipotece jaka miała miejsce w czerwcu 2009 r. i zlikwidowaniu instytucji hipoteki kaucyjnej, w pierwszej kolejności ustalenia wymagało, które przepisy znajdują zastosowanie w niniejszej sprawie, w szczególności czy będą to przepisy aktualnie obowiązującej ustawy o księgach wieczystych i hipotece, czy też przepisy sprzed nowelizacji.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009, nr 131, poz. 1075) do hipotek kaucyjnych powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z wyjątkiem przepisów o rozporządzaniu opróżnionym miejscem hipotecznym. Ust. 2 tego artykułu stanowi, iż do hipotek zwykłych powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy w dotychczasowym brzmieniu, z wyjątkiem art. 76 ust. 1 i 4 tej ustawy, które stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. To samo dotyczy hipotek kaucyjnych zabezpieczających roszczenia związane z wierzytelnością hipoteczną, lecz nieobjętych z mocy ustawy hipoteką zwykłą, powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

W przedmiotowym postępowaniu powód dochodzi zapłaty kwoty kapitału, zapłatę tego zobowiązania zabezpieczała hipoteka zwykła powstała przy zawieraniu umowy pożyczki, a więc w roku 2006. Z tego względu należało uznać, że zastosowanie w sprawie znajdują przepisy o księgach wieczystych i hipotece w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 26 czerwca 2009 r.

Stosownie do treści art. 77 u.k.w.h. przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepisu tego nie stosuje się do roszczenia o odsetki.

Z powołanego przepisy wynika, że przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką pociąga za sobą tylko skutki w sferze obligacyjnej, nie pozbawia natomiast wierzyciela hipotecznego uprawnienia do zaspokojenia się z nieruchomości. Powyższe oznacza, że właścicielowi nieruchomości obciążonej hipoteką nie przysługuje zarzut przedawnienia, i to niezależnie od tego, czy jest też dłużnikiem osobistym, czy tylko rzeczowym. Odpowiedzialność rzeczowa jest wyłączna i jedynie dłużnik osobisty może obronić się zarzutem przedawnienia, jeżeli nie jest jednocześnie dłużnikiem rzeczowym. Jeżeli nim jest, a dojdzie do przedawnienia i dłużnik zgłosi taki zarzut, to będzie odpowiadał tylko rzeczowo, a Sąd uwzględniając powództwo ograniczy, zgodnie z art. 319 k.p.c., jego odpowiedzialność do

obciążonej nieruchomości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 26 stycznia 2012 r., sygn. akt I ACa 1374/11).

Jeszcze raz podkreślić należy, że chybiony okazał się zarzut pozwanego, iż powód nie udowodnił wysokości dochodzonej wierzytelności. Wskazać należy, iż strona powodowa poprzez przedłożenie dokumentów w postaci umowy kredytu, bankowego tytułu wykonawczego udowodniła, że przysługuje jej wobec pozwanego dochodzona pozwem wierzytelność. Powyższego nie podważa ogólne zaprzeczenie przez pozwanego wskazywanym przez powoda kwotom, pozwany bowiem nie podniósł żadnych twierdzeń w jakiej wysokości wierzytelność miałaby powodowi przysługiwać, ani też nie przedstawił na tą okoliczność żadnych dowodów, ograniczając się do przedstawienia swoich wątpliwości w tym przedmiocie.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 65 ust. 1 u.k.w.h. i w zw. z art. 509 k.p.c. orzekł, jak w punkcie 1. wyroku, przy czym stosownie do treści art. 319 k.p.c., odpowiedzialność pozwanego - jako dłużnika rzeczowego, ograniczył do nieruchomości położonej w W. dla której prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...). O odsetkach ustawowych za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. W dniu 1 stycznia 2016 r. pozwany pozostawał bowiem wobec wierzyciela hipotecznego w opóźnieniu w zapłacie kwoty 400.000 zł.

W pozostałym zakresie, tj. co do odpowiedzialności osobistej pozwanego (do żądania zasądzenia od pozwanego dochodzonej kwoty bez zastrzeżenia o ograniczeniu jego odpowiedzialności do nieruchomości zabezpieczonej hipoteką) powództwo podlegało oddaleniu, o czym Sąd orzekł w punkcie 2. wyroku.

W punkcie 3. wyroku Sąd, na podstawie art. 100 k.p.c. orzekł o kosztach procesu, obciążając nimi w całości pozwanego. W ocenie Sądu zastrzeżenie ograniczenia odpowiedzialności pozwanych do wspomnianej nieruchomości nie wpływa na fakt, iż powództwo co do dochodzonej kwoty zostało uwzględnione w całości, wobec czego powodowi należy się zwrot wszystkich poniesionych przez niego kosztów procesu. Na kwotę 16.072,27 zł zasądzoną z tego tytułu od pozwanego na rzecz powoda składały się: kwota 1.000 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, kwota 14.400 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego, kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 655,27 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu pełnomocnika powoda na rozprawę w dniu 7 października 2016 r.

Wysokość kosztów zastępstwa prawnego Sąd ustalił na podstawie § 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Wysokość kwoty zwrotu kosztów dojazdu na rozprawę pełnomocnika powoda Sąd ustalił w oparciu o Rozporządzenie M. Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy. Sąd nie uwzględnił wniosku powoda o przyznanie mu kwoty 72 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty za przejazd autostradą na odcinku K. – P. oraz P. – K., albowiem nie wykazał on, iż wydatek ten rzeczywiście poniósł.

SSO Piotr Marciniak